

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I-351-03/23-09/293

URBROJ: 517-05-24-13

Zagreb, 16. travnja 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (OIB: 19370100881) na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Grgur Energy d.o.o. (OIB: 17587472198), Berislavićeva 13, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravani zahvat – sunčane elektrane Ruščica 1, 2 i 3, Općina Klakar, Brodsko-posavska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:**
 1. Zabranjuje se upotreba herbicida za uklanjanje vegetacije, odnosno istu uklanjati mehaničkim metodama.
 2. Uklanjati odnosno spriječiti širenje biljnih invazivnih vrsta unutar obuhvata zahvata.
 3. U postupku izdavanja lokacijske dozvole ishoditi vodopravne uvjete.
 4. Koristiti tehnologiju koja ne rezultira trajnim zasjenjenjem vegetacije te osigurati postavljanje fotonaponskih modula na način da donji dio modula bude odignut na visinu od najmanje 1,5 m.
 5. Koristiti fotonaponske module sa što nižim stupnjem odbljeska.
- II. Za namjeravani zahvat – sunčane elektrane Ruščica 1, 2 i 3, Općina Klakar, Brodsko-posavska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Grgur Energy d.o.o., Berislavićeva 13, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Grgur Energy d.o.o., Berislavićeva 13, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**

- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Grgur Energy d.o.o., Berislavićeva 13, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u dalnjem tekstu: Uredba) podnio je 14. srpnja 2023. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene na okoliš sunčane elektrane Ruščica 1, 2 i 3, Općina Klakar, Brodsko-posavska županija. Uz zahtjev priložen je Elaborat zaštite okoliša koji je u lipnju 2023. godine izradio te listopadu 2023. godine dopunio ovlaštenik IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. iz Zagreba, a koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/108; URBROJ: 517-05-1-2-22-18 od 1. travnja 2022. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Ana Orlović Špelić, mag.oecol. et prot.nat.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe, Ministarstvo provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgradnju samostojećih sunčanih elektrana.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 2. veljače 2024. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I-351-03/23-09/293; URBROJ: 517-05-24-5 od 2. veljače 2024. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće:
Lokacija zahvata je na području Općine Klakar, k.č.br. 431/4, 430/4 i 430/5 sve k.o. Ruščica u Brodsko-posavskoj županiji. Zahvatom je planirana izgradnja sunčane elektrane na površini od oko 42,79 ha na području Općine Klakar. Zahvat se sastoji od tri cjeline: Prva cjelina je sunčana elektrana priključne snage 8,4 MW, druga sunčana elektrana priključne snage 9,99 MW i treća cjelina sunčana elektrana priključne snage 9,99 MW. Površine koje će na predmetnim česticama zauzeti fotonaponski moduli iznose 4,1 ha za prvu cjelinu, odnosno 5,1 ha za drugu i 5,1 ha za treću cjelinu. Sunčana elektrana obuhvaća fotonaponsko polje, izmjenjivače te ostalu opremu i uređaje te izgradnju transformatorskih stanica. Lokaciji zahvata osigurat će se pristup sa županijske ceste Ž4210 izgradnjom pristupnog puta makadamskog tipa. Lokacija zahvata ogradić će se zasebnim ogradama za pojedine cjeline s obzirom da sredinom lokacije zahvata prolazi županijska cesta Ž4210. Ograda će biti visine 2 m te odignuta od tla kako bi se omogućio prolaz malih životinja.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/23-09/293; URBROJ: 517-05-24-6 od 2. veljače 2024. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije te Upravi za poljoprivredno zemljiste, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za graditeljstvo, infrastrukturu i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije i Općini Klakar.

Općina Klakar dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/24-01/01; URBROJ: 2178-7-04-24-2 od 8. veljače 2024. godine) da se ne očekuje negativan utjecaj zahvata na okoliš. Upravni odjel za graditeljstvo, infrastrukturu i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-02/11; URBROJ: 2178-03-02/5-24-02 od 14. veljače 2024. godine) u kojem je zatraženo da se u predmetnom zahvatu uvaže uvjeti zaštite prirode utvrđeni u prostorno planskoj dokumentaciji Općine Klakar i Urbanističkom planu uređenja gospodarske zone „Jelas-Ruščica“ Klakar. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/24-02/61; URBROJ: 517-10-2-2-24-2 od 29. veljače 2024. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš te da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava za poljoprivredno zemljiste, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/65; URBROJ: 525-06/188-24-3 od 12. ožujka 2024. godine) da predmetni zahvat uz propisane mjere zaštite, nema negativan utjecaj na okoliš, ali da prilikom razmatranja zahvata treba uzeti u obzir da se provedbom istoga gubi poljoprivredno zemljiste kao ograničeni resurs namijenjen poljoprivrednoj proizvodnji. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/68; URBROJ: 525-10/591-24-2 od 25. ožujka 2024. godine) da nije moguće očekivati značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Elaboratom zaštite okoliša sagledani su mogući utjecaji na infrastrukturu, stanovništvo, tlo, poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo, kulturna dobra, krajobraz, bioraznolikost, zaštićena područja, ekološku mrežu, zrak, klima, vode i vodna tijela, kumulativni utjecaji, prekogranični utjecaji, nekontrolirani događaji, buka i nastanka otpada. Zahvat se nalazi na području podzemnog vodnog tijela CSGI-29 ISTOČNA SLAVONIJA-SLIV SAVE čije je količinsko i kemijsko i ukupno stanje ocijenjeno kao dobro. Zahvat se planira na području male vjerojatnosti poplavljivanja. Pridržavanjem mjera opreza tijekom rukovanja strojevima i opremom i korištenjem tehnički ispravne mehanizacije, izbjegći će se vjerojatnost izvanrednog događaja, a samim time i negativan utjecaj na vodna tijela i tlo. Također, sukladno mjeri 3. izreke rješenja u postupku izdavanja lokacijske dozvole ishodit će se vodopravni uvjeti. S obzirom na navedeno te da tijekom rada neće nastajati sanitарne niti tehničke otpadne vode ne očekuje se značajan negativan utjecaj na vodna tijela. Lokacija zahvata obuhvaća poljoprivredne površine. Utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljiste, očitovat će se u prenamjeni trenutnog načina korištenja zemljista. Sukladno propisanoj mjeri 1. izreke rješenja, vegetacija će se uklanjati mehaničkim metodama, bez upotrebe herbicida. Također, sukladno mjeri 2. izreke rješenja, u obuhvatu zahvata uklanjat će se biljne invazivne vrste. Provedbom zahvata ne očekuje se značajan utjecaj zahvata na sastavnicu okoliša poljoprivredno zemljiste iz razloga što tijekom rada sunčane elektrane ne dolazi do emisija štetnih tvari u zrak, vodu i tlo, a prestankom rada sunčane elektrane zemljiste se ponovno može koristiti u poljoprivredne svrhe. Zahvat se ne nalazi na šumskom području, slijedom čega se ne očekuje negativan utjecaj zahvata na šumarstvo i lovstvo. Planirani zahvat

izgradit će se unutar naselja Ruščica, u neposrednoj blizini naselja Donja Vrba i Gornja Bebrina. Između sunčane elektrane SE Ruščica 1 i sunčanih elektrana SE Ruščica 2 i 3 prolazi županijska cesta ŽC4210. Tijekom izvođenja građevinskih radova može se očekivati privremeni utjecaj na krajobraz zbog prisutnosti građevinskih strojeva, opreme i materijala, ali navedeni utjecaj je privremen i prestaje nakon izvođenja radova. Izgradnjom zahvata izmijenit će se vizura područja, ali s obzirom na to da će se fotonaponski moduli postaviti s razmakom između redova čime se neće stvoriti masivni cjeloviti volumen, utjecaj na krajobraz ocjenjen je prihvatljivim. Tijekom radova na pripremi terena i izgradnji zahvata uslijed rada mehanizacije i radnih strojeva, dopreme i otpreme materijala doći će do emisija čestica prašine i ispušnih plinova (iz vozila i radne mehanizacije). Međutim, radi se o privremenim i prostorno ograničenim utjecajima koji se mogu smanjiti dobrom organizacijom gradilišta te se ne očekuje da će imati utjecaj na kvalitetu zraka niti na klimatske promjene. Tijekom rada sunčane elektrane neće nastajati emisije onečišćujućih tvari u zrak te neće biti negativnog utjecaja na kvalitetu zraka niti na klimatske promjene. Procjena ranjivosti planiranog zahvata na klimatske promjene nije pokazala visoku ranjivost. Utjecaj buke tijekom izvođenja radova bit će lokalnog i privremenog karaktera, te ograničen na trajanje građevinskih radova, pa se ne ocjenjuje kao značajan. Zbrinjavanje svih vrsta otpada tijekom građenja i korištenja zahvata osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada čime će se utjecaj od otpada svesti na najmanju moguću mjeru. Na području planiranog zahvata ne nalaze se lokaliteti kulturno-povijesne baštine. Najблиži arheološki lokaliteti udaljen je na udaljenosti većoj od 2,5 km. Ukoliko se prilikom izvođenja radova, naiđe na elemente kulturne baštine, obustaviti će se svi radovi i o svemu obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel. Lokacija zahvata nalazi se izvan svih devet kategorija zaštićenih područja temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode. Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH 2016. na lokaciji sunčanih elektrana nalazi se stanišni tip I.2.1. Mozaici kultiviranih površina. Ukupna površina svih sunčanih elektrana iznosi od oko 42,79 ha dok će ukupna površina pod fotonaponskim modulima iznositi oko 14,3 ha. Prema Elaboratu na lokacijama zahvata se aktivno obrađuje zemlja i uzgajaju žitarice što je i vidljivo uvidom u ortofoto snimke. Mogući utjecaj vezan za gubitak staništa na lokaciji zahvata bit će trajan međutim navedeno stanište je u velikoj mjeri zastupljeno na širem području zahvata pa je procijenjeni utjecaj prihvatljiv. Predviđena je određena gustoća i razmak fotonaponskih modula koja neće trajno i tokom cijelog dana zasjenjivati tlo. Fotonaponski moduli bit će postavljeni na montažnoj konstrukciji te će ispod njih biti moguć razvoj prirodne niske vegetacije i kretanje malih životinja. Ograda oko sunčane elektrane bit će izdignuta od tla za prolaz malih životinja. Postavljanjem fotonaponskih modula s antirefleksivnim slojem smanjiti će se utjecaj na ptice, šišmiše te druge životinje jer će se izbjegći efekt vodene površine. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/2019 i 119/23) planirani zahvat se djelomično nalazi unutar područja ekološke mreže – Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000005 Jelas polje. Sunčane elektrane Ruščica 2 i 3 nalaze se unutar navedenog područja ekološke mreže dok se sunčana elektrana Ruščica 1 nalazi uz granicu navedenog područja ekološke mreže. Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH 2016. na lokaciji sunčanih elektrana nalazi se stanišni tip I.2.1. Mozaici kultiviranih površina. Prema navedenom stanišnom tipu područje zahvata predstavlja pogodno stanište za ciljne vrste roda, eja strnjarica, rusi svračak, sivi svračak i pjegava grmuša. Prema bazi podataka Ministarstva unutar POP-a HR1000005 Jelas polje dostupno je oko 6132,31 ha mozaika poljoprivrednih površina. Zahvatom sunčanih elektrana unutar područje ekološke mreže doći će do gubitka od oko 32,8 ha odnosno oko 0,53 % od ukupne navedene površine pogodnih staništa. Vezano za ostale ciljne vrste navedenoga POP-a većina vrsta ptica vezana je svojom biologijom za travnjake, šume te vodena i močvarna staništa. Pošto se na području zahvata nalazi mozaik kultiviranih staništa (poljoprivreda) može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja. Budući da postoji široka zastupljenost povoljnih prirodnih staništa unutar POP-a

HR1000005 Jelas polje i kako će potencijalni utjecaji uslijed povećanja razine buke i emisije prašine izgradnjom biti kratkotrajni i lokalizirani te s obzirom na planiranu tehnologiju fotonaponskih modula koji će se postavljati odnosno da će fotonaponski paneli imati antirefleksivni sloj izbjegći će se „efekt jezera“, može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste navedenog područja ekološke mreže. Za POP-a HR1000005 Jelas polje nisu utvrđeni značajni negativni utjecaji planiranog zahvata niti u pojedinačnom niti u kumulativnom smislu. Sukladno navedenom, prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja samostalno i kumulativno na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenih područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavnica 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz provedbu mjera zaštite okoliša propisanih u točki I. te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnog utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu sa člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/2, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanim oblicima, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Grgur Energy d.o.o., Berislavićeva 13, 10000 Zagreb (**R!**, s povratnicom!)